

Hoge commissaris te Djakarta (Lamping) aan minister van Uniezaken en Overzeese Rijksdelen (Van Maarseveen), 15 okt. 1950

Voor Van Maarseveen persoonlijk, mede voor Stikker en s'Jacob persoonlijk.

Gisteren deelde generaal Alons aan Schürmann mede, dat Gen. Scheffelaar en Kol. Paulissen besloten hadden ontslag te nemen en gaarne terzake met mij een onderhoud wilden hebben om mij deze beslissing mede te delen. Met de gedachte dat het beter was Scheffelaar eerst eens te laten uitpraten en eerst na ampele overweging de zaak op het hoogste niveau ter plaatse op te nemen heeft Schürmann toen Scheffelaar verzocht eerst bij hem te komen, waarna hij met beide generaals een gesprek van bijna 3 uur had.

Scheffelaar zei tot zijn besluit te zijn gekomen op grond van Uw 327, waaruit volgens hem zou blijken, dat hij er niet op kon rekenen, dat de Nederlandse Regering bereid zou zijn om de Ambonezen in de kampen die steun en bescherming te verlenen, die voor handhaving van discipline in de kampen noodzakelijk is. Als argumenten voor deze opvatting voerde hij aan

A. dat de gedachte om in de uiterste nood de Ambonezen naar Nederlands gebied over te brengen door het Kabinet was afgewezen,

B. dat de Nederlandse Regering het contingent KL hier slechts langer wil handhaven dan aanvankelijk gedacht op verzoek van de UNCI en in overleg met de RI, hetgeen hij qualificeerde als een zich verschuilen achter de UNCI.

C. dat het contingent, dat eventueel zou blijven van 5000 was teruggebracht tot 4000 man. Ad B betoogde hij nog, dat de Regering misschien toch de bedoeling zou hebben om als de UNCI of de RI niet volledig medewerkten, de H-brigade toch weg te halen, waarbij hij er op wees, dat in Uw telegram staat, dat in dat geval het Kabinet zich nader zal dienen te beraden.

Schürmann heeft deze argumenten uitvoerig weerlegd en o.a. er op gewezen, dat het beroep op de UNCI gedaan was, niet om de verantwoordelijkheid op de UNCI af te schuiven, maar juist om het voorstel tot handhaving van het contingent hier voor de RI acceptabel te maken.

Generaal Scheffelaar gooide het daarop over een andere boeg en betoogde, dat zijn zenuwen de voortdurende spanning, die de precaire situatie in de kampen meebrengt, niet langer kunnen verdragen, waartegenover Schürmann hem voorhield, dat het nog slechts om enkele maanden ging en dat Scheffelaar toch als man van eer zijn vriend Alons en de taak, die hij op zich had genomen, niet halverwege in de steek mocht laten. Alle pogingen ten spijt is het Schürmann en Alons niet gelukt Scheffelaar van zijn plan af te brengen. Tenslotte heeft Schürmann Scheffelaar gezegd, dat hij weigerde mij dit besluit direct over te brengen en dat Scheffelaar er gedurende de Zondag nog maar eens ernstig over na moest denken en dan Maandag weer terug moest komen.

Hedenochtend had ik een bespreking met Schürmann en Alons. Laatstgenoemde vertelde, dat Scheffelaar bij zijn besluit blijft. Ik zal morgenochtend een onderhoud met Scheffelaar hebben, hetwelk ik met opzet niet vandaag wil doen om hem toch nog de gelegenheid te geven zich te bedenken. Ik moet er echter rekening mee houden, dat het ook mij niet zal gelukken Scheffelaar van gedachten te doen veranderen. Voor dat geval acht Alons het beter dat er geen vervanger uit Nederland wordt gezonden. Alons wil dan Luit. Kol. Van Santen uit Semarang Scheffelaar doen opvolgen, maar zou wel gaarne zien, dat uit Nederland enkele goede jongere officieren voor plaatsing in kampen worden gezonden. Scheffelaar en Paulissen stellen zich voor hun ontslaaanvragen zo in te kleden, dat zij eind October of begin November naar Nederland kunnen vertrekken.